Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 278 (10661). Львів, субота 12. грудня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—1 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

На православному фронті.

Варшава 9. грудня 1925.

В нашому житті є явища, які, хоча й мають на перший погляд льокальне значіння, лише для одної групи українського народу, та в дійсности набирають значіння ширшого, загально-українського.

Плян: „через олатинення до спольщення", але допускається й „через спольщення до олатинення". Щодо метод і засобів, то вони на ріжних відтинках бувають ріжні.

На православному відтинку вони, очевидно, ще не зовсім здецидовані, вони поки-що тільки випробовуються. До Станислава Грабского не було означеної системи. Акція носила характер льокально-відруховий, або вживаючи нашої термінольогії „отаманський". Вона не була ще сконцентрована в Варшаві й кожний староста, а навіть війт, під керовництвом місцевого ксьондза, дідича чи инших „релігійно" настроєних осіб, робили так, як уважали за найкраще „для добра ойчизни й косцьола" одні лише зачиняли церкви, другі передавали їх римо-католикам, треті, залишаючи церкви, віддавали церковні землі в аренду латинникам, четверті обмежувалися реквізіцією церковних будинків для поліції й инших потреб і т. и. Славнозвісний груднезий декрет з часів „соціяліста" Пілсудского, хоч і дав широке поле для понисів на місцях, але ще не був концентрацією акції.

Тепер уже маємо ясну систему. Надія на те, що можна українське населення змусити певними засобами відразу, масово зректися своєї церкви, завела. Стало ясним, що до цього треба змагати иншими, значно довшими шляхами: утворенням серед українського моря, особливо на Волині, латинських оаз—станиць і ґрунтовною переробкою православного духовенства в розумінні зменшення його опору й стійкости та надання йому більшої гнучкости.

Колиб хто спитався, якеж є правне становище православної церкви в Польщі, то найвідповіднійшим означенням булоб: поза правом. Це не є фігуральний вираз, а гола дійсність. В 1922 році синод епископів задумав був виробити проект конкордату правосл. церкви з державою, але його роботу перервано й мін. Поніковский надав правосл. церкві „тимчасові правила", які існують до сьогоднішнього дня.

В демократичній державі, яка має парлямент, чотири роки релігійне життя 5 міліонів населення реґулюється на коліні написаним розпорядженням міністра! Тим більше дивовижним уявляється те явище після 17. вересня 1925: православну церкву проголошено автокефальною, але жадних правних підстав їй не дано. Дім на піску. Опрацьований церковною владою проєкт закону, який устійнив би взаємовідносини церкви й держави, лежить в департаменті ісповідань. Але це не перешкаджає — навпаки, помагає робити ґрунтовні реформи в церковному житті, жадним законом не забезпеченому.

Ось ці реформи:

Скорочення парохій, якому невеличкий опір ставить церковна влада. Ці скорочення дають можливість „непотрібні" церкви віддати для потреб „ржондової унії", себто — тії „нової римо-католицької церкви східного обряду", яка вже культивується на Підляшу й на Волині за допомогою священиків-Росіян римо-католицького ісповідання. Тепер б. архимандрит Морозов (Росіянин) має бути висвячений на волинського східно-католицького епископа для укріплення оцеї нової римо-католицької церкви.

Засновано теольоґічний факультет на варшавському університеті, на якому всі професори, крім декана-митрополита, Поляки, римо-католики й викладова мова польська. Це для підготування — добрих священиків.

З тією самою метою, без згоди й всупереч протестові церковної влади, виленську духовну семинарію перероблено на 8-клясову державну гімназію з польською викладовою мовою, при якій залишено дві теольоґічні кляси. Така сама доля чекає другу й останню духовну семинарію в Кремінці, в якій вчаться Українці. Міністерство ісповідань „визнало за корисне" цю семінарію й духовну школу зачинити. Концесії не дано. Зачиняються нижчі кляси. А вихованців старших кляс позбавлено прав відрочення й покликано до війська. Міністерство ісповідань „висловилося" за відкриттям православної духовної семинарії... у Варшаві, натурально, з польською викладовою мовою й польськими вчителями.

Не може помиритись п. Стан. Грабский з існуванням повноправної теольоґії на университеті. В міністерстві виникла думка два нижчі курси факультету перетворити в семинарію; університетська рада спротивилася. Зате міністерство двічі вже відкинуло проєкт тимчасового статуту теольоґічного факультету й той існує знов-таки на піску.

Не зважаючи на проголошення автокефалії, міністерство починає простягати свою руку й до шляхом внутрішнього життя церкви; введення співу в церквах гимну „Боже, цось Польске". Тепер міністерство зажадало закриття з нового року українського й білоруського органів: „Духовна Бесіда" і „Православный Белорус". Гадаємо, що й цьому не кінець. Бож коли права церкви не означені жадним законом, то подібні й значно більші жадання можуть іти дуже далеко.

А щож на це церковна влада?

Ввічливо протестує, доказує й просить.

Всі православні єрархи — Росіяне, вихованці російського абсолютизму; вони призвичаєні лише одержувати розпорядження влади й виконувати їх. До самодіяльности й демократичного: „домагаюсь, бо це належиться на підставі конституції" — вони ніяк не можуть призвичаїтись і, здається, ніколи не призвичаяться.

Єдиним чинником, в якім ще влада рахується в певній мірі — є нарід.

абсолютизму не доцінюють цеї єдиної реальної сили й ніяк не вміють на неї спертися. Перепоною є — русифікаційні „далекозорі" тенденції московського духовенства, які відпражають народні маси.

Але найбільшим лихом українського народу зазначених вище земель є модний нігілізм і повна байдужність інтеліґенції до церковних справ. Її місце заступають чужинці, які силкуються зробити православну церкву — знаряддям винародовлення.

Відіон.

Рада Ліґи Націй.

Подвійна праця у Женеві. — В теорії роззброєння. — Анкета. „Малі" фінансові справи і міжнародній конгрес.

Мале Льокарно притьмарило своєю славою столицю Женеву. Все те, що зробила Женева своїми предовгими та інколи бурхливими засіданнями, пішло на рахунок малого містечка, де атмосфера, погода та настрій кількох дипльоматів злились одного дня в щасливій гармонії. І нині на Женеву випадає знову стара роля: повільної реальної праці здійснення того, на що згодились льокарнські дипльомати, потверджуючи святочно свою згоду у Льондоні.

Ця праця є подвійна. По льокарнських договорах, що мають на меті забезпечити мир, приходить черга на здійснення найважнійшої проблеми: роззброєння держав. Ніхто не сумнівається, що просте, автоматичне роззброєння всіх не є ніякою розвязкою міжнародньої ситуації, бо перш усього воно фізично неможливе. Мусів би існувати величезний міжнародній орган з правом внутрішньої контролі всіх держав і фактичної екзекутиви на випадок спротиву одної з них. У нинішній стадії роззброєння мусить бути твором добро вільного порозуміння. Тому Рада Ліґи обмежується покищо розясненням тих умовин, на яких таке порозуміння було би можливе. Щойно по вирівнанню суперечних поглядів між головними державами можна би зважитись на спеціяльний конгрес, присвячений цій справі.

Тому окремий комітет, що приготовляє матеріял до такої конференції, склав анкету у формі питань на дану тему. Ось кілька з них: 1) Як треба розуміти „роззброєння країни"? Чи можливо обмежити евентуальне воєнне зброєння? 2) Як треба розуміти слова „Зменшення та обмеження зброєнь?" 3) Які норми треба приноровити для вирівнання зброєнь поодиноких держав, зрівнання ефективної їх армії, воєнного матеріялу та воєнних витрат? 4) Чи можна зробити ріжницю між т. зв. зброєнями офензивними і дефензивними? 5) Чи можна зробити ріжницю між цивільними літаками і військовими? 6) Чи буде можна оцінити вартість торговельної фльоти при осуді морської сили поодиноких держав? 7) Чи можливо дійти до загального роззброєння через постепенне роззброєння поодиноких країн?

Якщо щодо цих перших пунктів пануватиме згода між членами Ради, а ніякі инші питання не піддадуть їх у сумнів, щойно тоді Рада Ліґи зможе висувати засоби, як таке роззброєння перевести.

Паралельно з цією теоретичною працею, вона займається фінансовою санацією Мадярщини та Австрії. Справоздання дотичного комітету відносно Мадярщини вдоволююче: процес санації дав там добрі наслідки. З Австрією справа складнійша. Її економічна ситуація важка; промисл не має збуту, а безробіття зростає. Ліґа вислала туди двох знавців: Англійця Лейтона і Француза Ріста, щоби приглянулись обставинам. Знавці привезли обширне справоздання, окремий комітет зробив висновки, але Рада Ліґи у вересні не вжила ніяких заходів, щоби приноровити ці спостереження. Загально є це методи санації, яких ужила в свій час Чехословаччина. Той сам комітет і та сама фінансова Рада приготовляють також проєкт міжнародньої торговельної конференції, на підставі пляну нового міністра фінансів Люшера. На цій конференції радитимуть над такими загальними причинами економічних кріз як митові кордони і трудноші торговельних взаємин між державами. Коли побачимо позитивні наслідки цих дискусій — покищо важко передбачити. Знавці Англійці та Француза, що мають дати раду иншим державам, не дали її ще вповні у себе дома.

Вистава у Харкові.

У Харкові зорганізували виставу, присвячену 20-літним роковинам революції з 1905 р. На виставі багато матеріялів, що відносяться до тої революції, а деякі з них були дотепер невідомі. („Правда").

Англія і СРСР.

Перед розмовою Чемберлена з Чічеріном.

Публична опінія Англії занята тепер в першу чергу питанням про поширення й розвій льокарнських договорів. Редактор „Обсерверу" Гарвінґ, що піддержує особисті звязки з Чемберленом, подає сьогодня такі свої міркування на тему закордонної політики в найближчих часах:

„Як тільки Німеччина вступить до Союза Народів і його Ради, окупація на Рейні мусить бути в найкоротшому часі зліквідована. Окупаційний режім не римується зі справжнім миром і є тільки суроґатом гарантій забезпеки. Коли вдасться створити певніші ґаранції, окупація буде знесена. Найближча політична проблема, що чекає на розвязку, це справа розоброєння. До справжнього загального розоброєння може прийти тільки тоді, коли загострення відносин між Англією і СРСР. буде усунене.

Про підготовлювання переговорів з СРСР. газета подає такі дані:

„Як ми розуміємо останню заяву міністра закордонних справ Чемберлена, він признає, що льокарнські договори створили нове положення, яке вимагає від Англії нової ініціятиви. Росія в останніх часах просякла безпредметовим і незрозумілим недовірям до пакту. Вона думає, що англійська політика мусить бути все ворожою. По сесії ради Союза Народів Чемберлен візьме собі відпустку, яку проведе мабуть в Італії. Чічерін уже тепер є на побережу Середземного моря. Ми не тільки думаємо, але маємо й певні дані про це, що в найблищому часі оба міністри закордонних прав матимуть змогу стрінутися на італійській території. Спокійна й безпристрасна розмова буде без сумніву дуже корисна".

„Обсервер" подає дальше, що Чемберлен по закінченні сесії Ліґи Націй відіде до Рапалльо, де проведе Рідво. Потім він переїдеться по кількох італійських містах, а з початком січня виде мабуть до Єгипту, де побуде два тижні.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Радянська Україна.

Пять літ концесійної політики.

Радянські газети роблять підсумки концесійної політики за останніх 5 літ. Питання про концесії було вирішене позитивно ще в 1920 році. До кінця 1922 р. зареєстрували більшовики 338 пропозицій на концесії від закордонних капіталістів. У 1923 р. було тих предложень аж 607; у 1924 р. було їх тільки 311, а в 1925 р. ще менше, бо заледви 199. В 1922 р. заключили більшовики 18 концесійних договорів; у 1923 р. — 44, в 1924 — 25, а в 1925 вже тільки 23. З тих договорів на Україну припадає небагато.

КП(б)У проти пиянства.

Центральний Комітет Комуністичної Партії більшовиків України рішив на своїому засіданню в дня 24. листопада розпочати „ударну кампанію" боротьби з пиянством. Для тої боротьби рішив він притягнути весь радянський апарат. Має появитися окремий урядовий розпорядок про реґуляцію продажі алькоголю. Горівки не можна буде продавати в свята, дні відпочинку та напередодні тих днів. Не вільно буде продавати горівки дітям і особам у нетверезому стані. Пиття горівки мають заборонити по всіх культурно-освітних установах. Для боротьби з пиянством мають бути виготовлені спеціяльні фільми. Преса має розвинути пропаґанду проти пиянства. („Правда").

Новий закон про виборчі права на Україні.

Президія ВУЦВК-ту затвердила предложений Радою Народніх Комісарів України закон про виборчі права громадян та про спосіб переводження виборів. Згідно з тим законом активне і пасивне виборче право до рад матимуть також ремісники, що користуються наємною працею одного робітника або двох малоліттків, члени кустарних артілів (спілок), особи, що займаються домашнім господарством, особи, що торгують на основі безплатного патенту, виданого Народнім Комісаріятом соціяльного забезпечення, і накінець особи, що користуються патентами першого ступня. Виборчими правами користуються і чужоземці, що проживають на Україні та займаються фізичною або духовою працею. Користування наємною працею для домашніх потреб, отримування відсотків від вкладок у кредитових установах і від випущених радвладою облігацій не позбавляє нікого виборчих прав. („Правда").

Українська кооперація.

В перших днях грудня відбулася в Харкові кооперативна нарада заініційована „Сільським Господарем". Метою тієї наради була реорганізація сільсько-господарської кооперації в напрямі спеціялізації праці в поодиноких кооперативах. На нараді виголосив п. Целаріюс обширний реферат про „Кооперативне будівництво".

З нього довідуємося, що процес диференціяції та спеціялізації сільсько-господарських кооператив йде краще, як це показує радянська статистика. Окружні кооперативні товариства повинні згідно з пляном Сільгосподаря, виконувати здебільша тільки кредитові функції. Праця біля збуту і постачання низових кооператив повинна вестися тільки на рахунок спеціяльних коштів.

Кредитові товариства з одного боку і спеціяльні товариства для окремих ділянок сільсько-господарських культур, повинні стати підставою в орґанізуванню С.-Г. кооперації. Стару сітку низової універсальної кооперації слід перетворити поступово у спеціяльні товариства. Такий самий процес повинен відбуватися і в окружних союзах. Щоби вести доцільно свою працю, кожний окружний союз повинен бути союзом кредитовим.

Щож до зросту нових спеціяльних товариств, то цього року передбачується найбільший розвиток бурякових та молочарських кооператив. Число низових молочарських товариств побільшиться з 150 до 350. Тепер є 4 молочарських союзи, а мається утворити ще 3 нових. Згідно з пляном Народнього комісаріяту земельних справ по кінець 1931 р., повинно їх бути до 1.100 одиниць. Цьогорічний плян є першим кроком для здійснення цього пляну.

Бурякових союзів буде з кінцем року 19. У низовій сітці намічує Сільгосподар довести їх у цьому разі до числа 600.

Число машинових товариств хоче Сільгосподар довести до 1000. А зріст їх останніми часами дуже великий.

Меліоративні товариства потребують значного якісного поліпшення. Їх число зросло останніми часами до 1180. Одначе з них тільки половина веде активно свою працю.

Намічається велике побільшення товариств по обробці технічних культур і насінних товариств. Спо між низових справ висувають потребу заснування 10 торфяних і 20 лісових товариств.

„Підсумовуючи в загальних цифрах зріст системи спеціяльних кооператив — казав референт — ми маємо такі цифри: окружних союзів буде *30* замісць дотеперішніх *16*. Низових товариств буде *3 495* замісць дотеперішніх *1850*. Універсальна сітка, звичайно, зменшуватиметься. Проте треба зазначити, що з 1.700 низових кооператив переважна більшість має тепер деякий кредитовий ухил у своїй роботі. Лише 600—700 товариств залишаються у цілком універсальній роботі". („За „Вістями").

Природний проект.

До розвязки національної справи в Чехословаччині.

Прага, 8. грудня 1925.

Німецький національний соціяліст Кребс опублікував в органі своєї партії плян розвязки національного питання в чехословацькій республиці.

На його думку Чехословаччину треба поділити на чотири адміністраційні одиниці: Чехію (з чеською більшістю), Судети (з нім. більшістю), Словаччину (зі словацькою більшістю), Закарпаття (з українською більшістю). Кожний з тих

М. ВОЗНЯК.

Памяти великого будівничого Новітньої України.

Оці рядки присвячені памяти того, хто в своїх „Книгах битія українського народу" висловив пророцтво й заразом тверде переконання, що „встане Україна з своєї могили". Щойно завдяки теплим подувам революційної весни в царській державі в 1917. р. стали відомі в цілости „Книги битія українського народу" Миколи Костомарова, опубліковані під редакцією Павла Зайцева в 1 ч. „Нашого Минулого".

„Книги битія українського народу" стали відомі в цілости для цікавої частини українського загалу в 101 роковини уродин Костомарова. Столітні роковини його уродин усунула з денного порядку велика революція. Тому на признання заслужила собі редакція київської „України", присвятивши один випуск свого цінного двомісячника Костомарову з приводу його сороклітніх роковин смерти, щоб пригадати нашій громаді, що не за горами півстолітні роковини смерти одного з найвизначніших ідеологів і будівничих Новітньої України.

Повне наглих змін і глибокого трагізму життя Костомарова зближує його до вічних гуманістів із часу Відродження. Життєпис Костомарова цікавий і для ширшої публики: він далеко інтересніший від життєписів звичайних кабінетних учених і дає вдячну тему для талановитого повістяря, що потрапив би створити щось кращого від Мордовцевого „Професора Ратмірова", основаного саме на життєписі Миколи Костомарова.

В житті Костомарова був неодин момент, наче вихоплений із повісти типу пізногрецького роману. Будучий гарячий речник федералізму, так сказатиб, виссав свої федералістичні симпатії з молоком матери, те саме джерело було одним із складових чинників наскрізь щирого демократизму Костомарова. В повісти про життя Костомарова нагадає його прихід на світ дня 12 (4) травня 1817 р. рису з роману, взятого з життя ходження народницької інтеліґенції в народ, хоча батько Миколи Костомарова всупереч своїм декламаціям про рівність людей нераз дав відчути своїм кріпакам свою силу над ними як дідича.

— Хтож були батьки Миколи Костомарова? Його батько Іван походив із тих Костомарових, котрі виводили свій рід від одного Костомарова, що втік із Московщини за Івана Грізного до його ворога Андрія Курбського й оселившися на Волині, та пізніше в 30 рр. XVII. в. пристали до козацького духу. Тікаючи з польської держави, перейшли Костомарови в острогізький повіт на Вороніжчині, де батько Миколи мав гарний маєток — Юрасівку.

Про матірь Миколи оповіли Юрасівці Хв. Щербині, що в році смерти Костомарова 1885 (19—7 квітня) позбирав і надрукував знадібки до життєпису Костомарова, ось що: „Жили тут у нас Петранки, діти Петра Мильника, й була між ними дівчинка Тетяна. Старий Костомар узяв її на покоївку до двора, а потому вона йому подобалася — й він відвіз її до Москви на науку ріжних мов. Коли Француз брав Москву, то Костомар загнав трійку коней, а як тільки підїхав під дім, в котрім жила Тетяна Петрівна, та взяв її з собою, так Француз і вистрілив зараз же в той дім і розбив його в друзки".

Так описували Юрасівці переміну простої селянки споміж них на паню Костомариху та з любовю згадували симпатичну постать селянки-пані. Оповідали, що рідня Костомарова була проти його вінчання з селянкою. Микола прийшов на світ перед шлюбом, наслідком чого втратив право до дідицтва по батькові. Одначе те, що любов злучила, мало окрему нерозривну силу: свою дружину любив старий Костомарів як красуню й розумну жинку, ще більше ніж жінку любив сина, а мати вона ним свету не бачила.

Наведені подробиці про рід Костомарова не без інтересу для зрозуміння його пізнішої життєвої долі й наукової кареєри. Походження батька Костомарова помагає зрозуміти характер історичних праць великого історика, а мати, дуже щира, добра й проста жінка, що до кінця життя инакше не говорила як по українськи та навіть зрілого історика трактувала як Колю й пестила його, як дитину, влила в груди сина животворчу любов до української справи на ціле його життя.

Молодість витиснула на Колі глибоку печать, якої не стерли найболючіші життєві переходи Костомарова. Дитинні роки Костомарова захмарила в дитинячім році життя смерть батька: його вбили власні слуги-кріпаки. „Ось уже 47 років минуло від того часу, — писав пізнійше сивий історик із цього приводу в своїх автобіографічних спогадах, — але й тепер серце обливається кровю, коли я згадаю цю картину, доповнену образом розпуки при такім видовищі". Страшний вчинок уразив Миколу, тим більше, що разом із батьком мав їхати й він на прогульку до ліса, й урятував своє життя тим, що в останній хвилині віскочив із дорожки, волючи стріляти з лука як їхати з батьком.

(Продовження буде.)

чотирьох країв повинен мати свій власний краєвий сойм і власного губернатора. Сойм рішав би про всі язикові закони у шкільництві, адміністрації і т. п.

Стаття Кребса звернула на себе загальну увагу. Знаменне, що національні соціялісти, дотепер майже незаступлені в обох законодатних палатах держави, які зрештою були якийсь час як з принціпіяльних, так і з тактичних причин під їх бойкотом, здобули при недавніх виборах поважну скількість мандатів і до чсл. сойму (7) і до сенату (3). До чехословацької держави ставилися нім. нац. соціялісти увесь час наскрізь негативно.

По широкому світі.

С.Р.С.Р., устами офіціяльного органу „Правда" заявляє про необхідність співпраці з Китаєм та Японією на Далекім Сході, де інтереси всіх цих трьох держав є спільні.

Рада Ліґи Націй на довірочнім засіданню приготовляла програму конференції в справі розброєння. Головну дискусію вели з метою погодити розбіжні погляди Англії з одного боку і Франції з Бельгією з другого.

Німецькі партії продовжують наради, щоби утворити великий коаліційний кабінет. Соціял-демократи стримались від рішення у цій справі.

Вбивство провокатора.

Тернопіль, 9. грудня 1925.

Вночі з суботи на неділю 5. грудня п. р. убито в Тернополі 25-літнього члена комуністичної організації **Степана Королюка**, сина Дмитра, родом з Доброміркі, пов. Збараж. а в останніх часах після загальної думки члена польської поліції в Тернополі. За австрійських часів скінчив Степан Королюк пять клас в тернопільській українській ґімназії і літом 1919 разом з галицькою армією перейшов за Збруч, звідки вернув до Тернополя літом 1920 разом з большевицькими військами і заняв тут місце в большевицькім уряді. З большевиками перейшов знова на Радянську Україну, вступив тут до комуністично-терористичної організації Закордоту (Закордонного Комітету) в Камінці Подільськім і осеню 1922 з доручення цього Закордоту вернув до Тернополя, щоби у Східній Галичині організувати комуністичні ячейки, чинно перешкоджувати вибори до польського сойму і приготовляти військову організацію на випадок можливого протипольського повстання і поновного походу большевицьких військ. Арештований невдовзі після свого повороту під замітом злочину головної зради з § 58 з. к. разом зі своїм спільником покійним Федором Стичаком, родом з Коростова, пов. Сколе, і тернопільським комуністом Жидом Леоном Калітеном, пересидів вісім місяців у слідчій вязниці в Тернополі. В маю 1923 відбулася перед тернопільською лавою присяжних велика розправа проти Степана Королюка і тов. за злочин з § 58 з. к., де його боронив тоді адвокат д-р Степан Баран і на цій розправі присяжні пятьма голосами заперечили вину Королюка і він вийшов на волю. Від цього часу пробував найчастійше у свого батька, Дмитра Королюка, бувшого судового возного в Тернополі, але часто відси зникав, невідомо куди. Як загально здавна говорено, покійний Ст. Королюк невдовзі по своїм виході на волю, навязав взаємини з польською поліцією, став її тайним агентом і з її доручення обертався дальше в комуністичних кружках та бував на українських публичних зборах, рапортуючи про все поліції. Його провокаційна робота стала вкінці відомою, як кажуть, комуністичні кола звернули на нього дуже пильну увагу і тепер поліція підозріває, що він упав насильною жертвою своєї професії, хоч безпосередніх доказів на це нема. Замордованого провокатора зввязано в мішок і вночі винесено, чи вивезено до недалекого села Біної біля Тернополя, де укинено його до придорожньої керниці. Тут в неділю рано найшли його хлопці завязаного в мішку з розбитим черепом. В понеділок 7. ц. м. перевезено трупа до Тернополя, де в присутности слідчого судді Германа переведено судово-лікарську обдукцію. У звязку з убивством Королюка поліція перевела кілька арештувань і ревізій у осіб, що останніми часами стикалися близше з Королюком. Властива причина убивства поки що не вияснена, а коли справці вскорі знайдуться, то Тернопіль готов мати в найблищих днях доразовий суд.

Політичні новини.

Експозе мін. скарбу Здзеховського.

На засіданні сойму 10. грудня мін. скарбу Здзеховскі в експозе між. ин. зазначив, що обіг більону і білетів виносить 410 міл. зол. Буджет не має покриття в доходах. Відси дефіцит торг. білянсу І. півріччя. Близько 750 міл. зол. пішло на вирівнання дефіциту буджету. Видатки вже такі, що вичерпали матеріяльні засоби скарбу і платну силу продукції. Видатки в 1924 р. виносили 1,627 000 000 зол., а в 1925 р. винесуть 1,950,000,000 зол. Ще один крок, а зачнеться інфляція. Друга інфляція, то шлях до банкроцтва держави. Або треба зменшити видатки, або Польща впаде в пропасть інфляції. Чи можна тепер говорити поважно про заграничну позичку? Контроля Польщі над польськими фінансами, то шлях до заключування загр. позичок. Не піти тим шляхом, то піддатися контролі чужих. Треба вірити, що Польща має всі засоби, щоби сама опанувала положення. Комітет покликаний мін. опрацював плян ощадности. Уряд заповідає внесення законів про повновласти для боротьби з доріжнею, про реорганізацію збройних сил, про відповідальність урядників за надужиття. Треба зреформувати податкову систему, скріпити екон. життя, уряд попиратиме експорт, поробить заходи для зменшення нужди безробітних яких є 249.000, стане в обороні чесного купецтва. Боротьба з доріжнею є справою рівноваги буджету. Мін. остерігає перед валютовою спекуляцією і заявляє, що уряд найде способи для обезсилення спекулянтів. Коли буде треба до того засобів, яких не передбачує польське законодавство, то їх ухвалиться до 24 годин.

☦ Посмертні згадки.

О. Карло Федорович, почесний крилошанин еп. Консисторії, вислужений жидачівський і дрогобицький декан, парох Тустанович, помер 10. грудня с. р. в 64. році життя і 39. священства. З Покійником зійшла до могили одна з типічних постатей нашого старого священичого стану у найкращому розумінні, один із тих, яких тепер вже дуже мало та які по віки записали в історії відродження Галичини імя українського священика золотими буквами. Щирий патріот, який не використовував свого патріотизму для якоїнебудь політичної карєри, тільки виявляв його у кількадесятилітній муравлиній роботі серед народу, на просвітньому й громадянському освідомляючому полі. Ідеаліст, який з вірою в побіду правди й справедливости приймав усі ті болючі удари й розчарування, які такі неминучі для кожного діяльного громадянина. Привітний, завжди добрий і учинний, підтримуючий вірно традицію старої української гостинности а при тому — людина зі справжньою духовою культурою, яка не затрачувалась у нього до останних днів його життя, переведеного близько 40 літ по глухих селах. Найкращим й найправдивішим — бо живим — його свідоцтвом, це його рідня, вихована вся у глибоких національних почуваннях. Зазнав він чимало родинного горя: один дорослий син помер недавно, так само вмерла одна донька і згинув на війні зять, військовий духовник. Із четверо дітей, які остались при життю, одна є дружиною дир. Байрака в Дрогобичі, друга — вдовою львівського адвоката й діяча д-ра Степана Шухевича. Похорони відбудуться 12. грудня в Тустановичах біля Борислава. В. И. П.!

Новинки.

— **Митр. Шептицький** був, по звісткам польської преси, на авдієнції у папи дня 9. ц. м.

Ревізії. Дня 9. грудня в 5·30 годині ранку перевели органи львівської поліції основну ревізію в помешканню п. І. Пологи при вул. Малій ч. 2. Того самого дня перевела поліція ревізію і в харчівні українських студентів у будинку „Академічного Дому" при вул. Супінського 21. У першому випадку ревізія не дала ніяких наслідків невідома теж і її причина. В другому випадку ревізія теж не дала ніяких наслідків. Усі присутні в харчівні студенти були приневолені леґітимуватися перед поліційськими функціонарами. Причина її теж невідома.

— **Ще сніг і комунікація.** Пишуть нам: Те, що на численних великих улицях лежать по середині горби снігу, які загороджують шлях возам — усі бачуть і може навіть не дивуються. Та хто проходив учора та нині біля перших домів Личаківської вулиці, бачив красне диво. З даху камениці през. Наймана, пожарники вже другий день скидають сніг на трамвайний шлях і майже кожний трамвай, що вертається до міста мусить делеґувати кондуктора, який прочищує від снігу шини. Пасажири та персонал трамваю обурюються, але поглянувши на дім з вивіскою друкарні голови міста, заявють, що є безрадні...

— **Що таке „Вій"?** У процесі Штайґера повторено кілька разів, що Ольшанський виїхавши до Перемишля по замаху на през. Войцеховского, був на виставі „Вія". У перекладі на польську мову у „Хвилі" „Вій" називається постійно як „вуй". На превеликий жаль, „Вія" не можемо перекласти на польську мову ні на нашу, бо так ця постать з української мітольоґії називається по українському і в російськім тексті Гоголя.

Ucrainica. У 337 ч. „Праґер Прессе" у відділі Slavische Rundschau находимо інформації про виставку „Музею Слобідської України" у Харкові; про підготовлене збірне видання „Київ та його околиць" під проводом історичної секції Київ. Акад. Наук, про одчинення біохемічного інституту в Харкові, новий інститут Шевченкознавства у Харкові, катедру жидівської мови в київ. університеті, то-що. Далі про видавничу діяльність „Книгоспілки" у Харкові і стан київських архітектурних памятників.

— **Кінець шахових змагань у Москві.** Міжнародні шахові змагання, зорганізовані СРСР. закінчились перемогою „російського" грача Боголюбова, (бувший наш земляк, родом з Києва), який здобув 15 пунктів. На другім місці стоїть д-р Ляскер з 14 пунктами, на третім Капабланка (13 і пів), далі: Маршаль (12 і пів). Є це перший „міжнародній зїзд", зорганізований радянською владою. Він був підготовлений та переведений дуже дбайливо. Гра в шахи була на просторі СРСР. дуже поширеною, головно в останних роках, завдяки клюбовому життю. Чимало молодих визначних шахістів підготовлялось у затишку, не маючи змоги виявити свого таланту на міжнародній арені. Уряд СРСР. приняв на себе всі витрати організації зїзду, утримання членів та нагород. Змагання велись у найбільшій гостинниці „Метрополь". У ній є мармурова галя на 1000 осіб з басейном та водограєм. Від першої днини вона не могла помістити глядачів, які йшли натовпом, мов до кіна або на першу театральну виставу. Окреме бюро видавало почасові бюлетени про вислід гри, розвішуючи їх на стінах, прозоро, для всіх доступні. Одну з партій повторяли одночасно, для очей усіх на велетенській шахівниці, повішеній прямовісно на стіні у купальні та в ресторані. Публика могла стежити за грою і критикувати кожний „посув". В окремій салі зібрана фахова шахова література, яку живо купували. Більшість настоячки, у головній салі, приглядалися грі кілька годин. Ніякі суворі заборони, щоби публика поводилась тихо, не помогли. Коментарі переходили часто у загальний гомін. Дарма, що вступ був дуже високий (4 зол. франки), саля була весь час повна. Більшість публики це една класа, урядовці та студенти, були також робітники. Гра велась щоденно аж до півночі.

— **Траґедія артистки.** Німецькі, швайцарські та російські закордонні часописи присвячують більші статті таємній пригоді російської артистки Юрієвської. Зінаїда Юрєська належала до найпопулярніших оперових співачок у Берліні. Кілька днів тому вона виїхала до Швайцарії, містечка Андерматт, на прогульку. Зупинилась у готелі під прізвищем пані Бремер. Вийшовши з готелю, більше не вернулась. Над берегом ріки Рейс, недалеко т. зв. Чортівського моста, найдено пришкатулку до морфія та бритву. Є підозріння, що Юрієвська, заживши морфій, перерізала собі жили і впала до води. Ріка замерзла і тому не можна найти трупа. Цікаве, що чоловік Юрієвської, одержав підчас її відїзду телеграму з успокоюючою звісткою від неї. Невідомо, чи ця телеграма її власна, щоби затерти сліди наміреної подорожі, чи сфальшована. Чоловік Юрієвської — ґвардейський царський офіцер, споріднений з царською родиною. Вона сама, з походження бідна Жидівка. Лєнкин, внаслідок ... подій вона була приневолена втікати за своїм чоловіком, який з найвищого суспільного становища, втративши всі вплини та засоби, став тільки „чоловіком артистки". Дуже можливо, що вона в 30-ім році життя була вже знуджена своєю новою життєвою ролею, хоча відтворювала з таким талантом щораз нові ролі на сцені... Тайна її смерти покищо невиснена.

— **„Сялянская Ніва"**, орган Білоруського Селянського Союзу, стала виходити у Вильні з днем 6. п. м. Адреса цього тижневика: Вильно, Завальна 7. В редакції близьку участь беруть посли Рогуля і Єревич.

— **Сенсаційна шпіонажа.** У Парижі арештовано даму Марту Морейль, Французку і трьох Анґлійців, які в порозумінню з нею добували інформації про стан французької воздушної фльоти. Двох Анґлійців було на службі тайної анґлійської поліції і належали до армії. На чолі шпіонської організації стояв анґлійський промисловець у Парижі, що торгував бездротними телеграфічними апаратами. Пані Морейль була спочатку доглядачкою у шпиталі, пізніше модельною і призналась, що одержувала постійну пенсію з метою навязувати взаємини з ріжними офіцерами та добувати потрібні інформації. Власник одного бару у Парижі стверджує, що шеф цеї організації, багатий властитель фірми та його урядовці сходились постійно за одним столом і мали розмови ще з якимсь представником „східної" держави. Всі вони збирали дані про скількість франц. літаків, їх число та боєвий склад, приміщення, шляхи залізничі та морські і місця бездротного телеграфу. Завдяки недискретности преси, яка подала всі подробиці про арешт до загального відома, поліції важко було найти дальших спільників. Є здогад, що вся ця шпіонажа йшла на користь ще иншої держави, крім Анґлії.

— **З Українського Львівського Театру".** В суботу 12. п. м. в салі Тов. Лисенка початок сезону. Театр виставить веселу оперету Ф. Леґара з передвоєнних часів п. з. „Граф Люксембурґ". Знамениту французьку комедію „Мотахи", яка була призначена на інавґураційну виставу в цьому сезоні з огляду на технічні перешкоди, виставить театр у четвер 17. п. м. Артистичний провід є в руках дир. И. Стадника, а адміністрацію веде Т-во українських артистів, яке докладе усіх заходів, щоби вистави випали якнайкраще. Початок вистав буде точно збережений, саля відповідно огріта. У склад товариства входять найкращі артистичні сили. Останніми часами заанґажовані наново пп. Блавацький, Голіщинська і Сокольська.

Біржа.

Львів, 10. грудня 1925.

Гроші.

Америк. дол. 9·35 — 9·40 канад. дол. 9·10 — 9·20, чеські кор. 0·21·50 — 0·22·00, леї 0·4·45 — 0·04·75, франки фр. 0·28·75 — 0·29·00, фр. швайц. 1·30—1·35, англ. фунти 41·00 — 41·50.

Золото. 20 кор. 35·60 — 35·80, 20 франк. 33·40—33·80; 20 марк. 38·00—38·50; 10 руб. 45·00—46·00.

Срібло. Австр. кор. 0·72·00—0·75·00, 5 зл. кор. 3·70—3·80, фльорени 1·85—1·90, рублі 2·90 — 3·00, рубель дрібними срібном 1·55 —1·60.

Збіжжя.

Пшениця красна з 1925 р. 29·00 — 31·00 жито галицьке з 1925 р. 21·50—21·50, ячмінь галицький броз. —·— до —·—, овес гал. 21·00—22·00.

НАДІСЛАНЕ.

КОНКУРС.

Прив. жіночий семинар в Стрию пошукує учительки до науки кухонки. Первенство мають кваліфіковані, або які відбули гімнастичний курс. Подання вносити негайно з долученням відпису свідоцтв і условій.
922 3—3 УПРАВА.

Дописи.

Косів. *(Культурно-освітнє свято).* В одному напрямі поступає Гуцульщина вперед. Це будова нових і відбудова знищених Народніх Домів, як в Кобаках, Кутах, Косові, Соколівці і Красноїлі. Дня 3. грудня н. р. відбулося урочисте посвячення тимчасової домівки Народнього Дому в Косові. Посвяче нь доконано в свяку в Косові. З цим святом сполучене і свято шевців. З цим святом сполучене і свято Просвіти. Кімнати новобудованої домівки Просвіти заповнились по береги інтелігенцією, міщанами й селянами. Адвокат д-р П. Рондяк зложив подяку всім тим, що своїми лептами причинилися до здвигнення нової нац. фортеці. О. декан Герасимович звернув увагу на слабу жертвенність народу, вказуючи, що горстка Поляків збудувала саме напроти Нар. Дому величавий будинок (Сокіл). Д-р М. Гардецький з Кут у своїй палкій промові, яка зворушила до сліз присутніх, вказував на причини (головна: недостача освіти) нашого нац. нещастя, які завели нас в нове ярмо. Вкінці селянин М. Лепкалюк візвав присутніх селян до освіти, організації й піддержки „Просвіти" та У. П. Т.

Одна увага. Невже серед членів повіт. організації не найшлася ні одна особа, що вміла б уложити оголошення про це свято без правописних помилок? Не хочемо навчитися навіть своєї правописи! А як відсвяткували ми память полеглих борців? У церкві пусто, тиха Служба Божа, бо... падав дощик. Вкінці таке свято годилося би закінчити бодай національним гимном. — *Верховий О.*

З судової салі.

Процес Штайґера.

Сорокгретий день розправи.

Трибунал відкинув усі внесення оборони і прокуратора. Натомісць прийняв внесення одного із суддів присяжних на покликання на свідка ще раз інсп. Вічинського, що перший побачив бомбу і перший був на місци, де вона впала.

Відчитування зізнань

Першими відчитують зізнання адвоката д-ра І. Вальдмана з Відня, які він зложив перед віденською поліцією. Д-р Вальдман зазначує в своїх зізнаннях, що він належав і належить до тої групи східньо-галицьких ціоністів, яка все стояла на становищі, що у політичній боротьбі між Поляками і Українцями Жиди ніколи не повинні підтримувати польської меншости зі шкодою для української більшости. Стоючи на такому становищі, д-р Вальдман усе підтримував політику Українців, а в часі боротьби за українську державність віддався до розпорядимости українських політиків і з ними працював. Ці обставини були причиною, що д-р Вальдман стояв близько до всіх українських політиків і що ці останні не мали перед ним ніяких секретів. Зараз по замаху говорив він у цій справі з д-ром Перфецьким у Відні. Обидва вони дійшли до пересвідчення, що атентат виконав Українець, член таємної військової організації. Одначе ні д-р Перфецький, ні ті політичні кола, що стояли біля през. Національної Ради д-ра Петрушевича, не мали на ту організацію ніякого впливу. Вона цілковито усунулася спід їх політичних впливів. Д-р Вальдман шукав довго контакту з тою організацією і накінець найшов її за посередництвом п. Ю. Бачинського в Берліні. П. Ю. Бачинський дав д-ру Вальдманові рекомендаційний лист до полк. Коновальця. В липні 1924 р. стрінувся свідок з полк. Коновальцем у присутности свого брата Мойсея Вальдмана, редактора берлінської газ. „Юдіше Рундшав".

Полк. Коновалець розмовляв з Вальдманом дуже докладно про цілу справу та заявив йому, що виконавець атентату є вже за границею а іменно в Берліні, що українська військова організація в дійсности вже сповнила свій моральний обовязок висилкою листів до „Хвілі". Навіть полк. Коновалець апробував становище д-ра Вальдмана в тому напрямі, що за кордоном треба перевести судову розправу проти виконавця атентату. При цьому обговорював свідок з полк. Коновальцем навіть умовини переведення такої розправи. Тоді обі сторони спинилися на таких точках: 1) Усталення держави, в якій з політичних оглядів було би найдоцільнійше перевести процес; 2) Доставлення відповідних фондів на забезпечення коштів дороги для виконавця атентату до Англії або Канади; 3) Видобути апробату на цю справу від членів Революційного Комітету у Східній Галичині. Без такої апробати полк. Коновалець не міг нічого почати.

По усталенню тих точок свідок д-р І. Вальдман виїхав до Відня а справу переведення переговорів до кінця доручив свому братові М. Вальдманові, що жив стало в Берліні. Одначе пізнійше ці переговори перервалися і не довели до ніяких позитивних наслідків.

Супроти того, що проти Штайґера почалася судова розправа і що Військова Організація не вчинила нічого в тому напрямі, щоби зняти підозріння з невинної людини за виконання атентату, д-р Вальдман вважає своїм обовязком зложити свої зізнання.

Далі відчитують зізнання Натана Ранда, що дає себе редактором. У своїх зізнаннях твердить він, що про виконання атентату Українцем довідався від проф. Проця, редактора берлінського „Українського Прапору" в тому часі як гр. ф. Проць був у Відні. До тих зізнань Ранда долучене „меморіял" проф. Проця, яке він вислав до віденської поліції, а яке було вже надруковане в „Ділі".

Зізнання свідків.

Свідок д-р Осія Вассер, львівський адвокат і фінансіст. Він зізнає, що в часі свого побуту в Марієнбаді довідався від д-ра Вол. Бачинського про те, що атентат на президента виконав Українець. Свідок каже, що д-р Бачинський не назвав йому думцева, з якого про те довідався, а також не назвав організації, яка цей атентат перевела. Свідок підтримує і стверджує тільки те, що зізнав д-р Н. Бачинський. Але далі зізнає свідок ще й про иншу справу. Він каже, що будучи в Берліні дістав записки рекомендаційну листові одного Німця змогу говорити з легаційним радником німецького міністерства закордонних справ Собермано м, чи Соберзоном. Той Соберзон сказав Вассерові, що по Ольшанського чи напроти Ольшанського виїхало було на границю аж чотирох Українців з Берліна. До виконання атентату признався не тільки Ольшанський, але й потвердив це полковник Коновалець, що мешкає у Берліні. Соберзон навіть запропонував д-рові Вассерові побачення з полк. Коновальцем, але свідок від цього відмовився, бо на те буцім-то не дозволяло йому його положення.

Прокуратор питає свідка, чи йому відомо про те, що полк. Коновалець помістив у „Ділі" заяву, в якій твердить, що нічого про цю справу не знає.

Свідок каже, що нічого про те не знає.

Інсп. Вічиньский зізнає, що на місці атентату бачив тліючий папір, в якому була завинена бомба. Агент Прем підняв цю бомбу, але свідок наказав його негайно поставити її на місце, що він і зробив. Бомба була зроблена з тектури в формі вальця, довгого на 15—20 цм. Решток шкла не бачив. Поза тим свідок не подає нічого цікавого.

---

† В шесту річницю смерти найдорожшого мужа

д-ра Стефана Гасюка

сотника-лікаря, відбудеться Поминальне Богослуження в суботу 12. XII. ц. р. о год. 8. рано в церкві Успенія при вул. Руській
929 1—1

ОПОВІСТКИ.

Український хор Д. Котка.
У понеділок 14. XII. м. Краків.
765 26—?

Львівський Український Театр (Т-во українських артистів) в суботу 12. XII. Граф Люксенбурґ, оперета на 3 дії Ф. Легара, в неділю 13. XII. год. 3-та попол. Анонімі (Німа теща), фарс на 3 дії Девалієра, вечером в друге Граф Люксенбурґ, оперета на 3 дії Ф. Легара. Білети раніше від 3 зол. до 0·50 гр. в „Союзнім Базарі" а в день вистави від 6. год. при касі театру. 1—2

В неділю, дня 20 ц. м. в часі Служби Божої о 12. год. в Преображенській церкві у Львові відспіває Тов. „Львівський Боян" 4 концерти Дм. Бортнянського на дохід українських інвалідів. 1—3

Замість вінця на домовину бл. п. Олени Качоровських Лада, зложили діти на „Рідну Школу" 4 ам. долари. Жертводавцям щира подяка. — Головна Управа УПГ."
926а) 1—1

Дрібні оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

XL. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
членів „НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ"

Краєвого Союзу Споживчого, кооперативи з відповідальністю уділами у Львові, відбудуться в суботу дня 26. XII. 1925 в год. 10-ій передполуднем у Львові в салі товариства „Сокіл" при вул. Руській ч. 20 (дім „Дністра" партер на право) з ось яким денним порядком:

1) Відкриття Загальних Зборів (§ 93 стат.).
2) Веріфікація протоколу XXXIX. Звич. Загальних Зборів уповажнених з дня 12. XII. 1924 (§ 94 стат.).
3) Звідомлення з діяльности, біланс за діловий рік 1924/25 і програма праці та вальоризаційний біланс на 30. VI. 1925 і розділ чистого зиску (§ 96 уст. 1 і 5 стат.).
4) Звідомлення Головного Контрольного Комітету (§ 110 стат.) і його внесення дотично абсолюторії Надзірній Раді і дирекції за діл. рік. 1924/25.
5) Доповняючий вибір 4 членів Надзірної Ради на час від 1925/26 до 1927/28 і 4 заступників членів Надзірної Ради на адм. рік 1925/26 (§ 65 і 96 стат.) і доповнюючий вибір одного члена Ради з ґрупи кооператив на два роки.
6) Вибір 3 членів Головного Контрольного Комітету і 2 їх заступників на адм. рік 1925/26 (§ 96 і 109 стат.).
7) Вибір уповажнених на час 1925/26 — 1927/28 (§ 100 стат. і виб. ординації з дня 9. V. 1923).
8) Означення найвищої суми зобовязань, які „Народна Торговля" може затягнути (§ 96 уст. 11 стат.) і означення найвищої межі кредиту, який може „Народна Торговля" уділити одному членові (§ 96 уст. 12 стат.).
9) Означення висоти презенційної марки для членів Надзірної Ради і означення винагороди для членів Головного Контрольного Комітету (§ 95 уст. 2 стат.).
10) Внесення членів (§ 92 уст. 2 стат.) і запити (§ 92 уст. 4 стат.)

Річні звідомлення, рахунки і біланс за діл. р. 1924/25 та вальориз. біланс на 30. VI. 1925 виложені до перегляду Вп. Членів в домівці „Народної Торговлі" у Львові, Ринок 36 І. поверх в урядових годинах центрального бюра (год. 8 до пів до 3-ої) від слідуючого дня після отсього оповіщення аж до останнього дня перед Загальними Зборами (§ 89 і 14 стат.).

Загальні Збори членів „Народної Торговлі" осягають правосильний компект, а що в них бере участь така кількість членів, яка заступає 1/20 часть суми уділів або 1/10 часть загального числа членів „Народної Торговлі".

Коли мимо отсеї пригадки не явиться до одної години після часу назначеного на Загальні Збори вище названа кількість членів, що творять правильний статутовий компект, кожде число присутних членів становитиме згідно з уст. 3 § 91 стат. правосильний компект Загальних Зборів.

Увага: У Загальних Зборах мають право участи всі члени „Народної Торговлі", а правні. Фізичні особи беруть участь в Загальних Зборах тільки особисто, а правні особи через своїх повновласників. Письменну повновласть правної особи обовязаний наділений повновластю зложити до рук дирекції Народної Торговлі. Повновласник не може заступати більше як одну правну особу (§ 87).

За Надзірну Раду „Народної Торговлі", Краєвого Союзу Споживчого у Львові:
Д-р Степан Федак вр. президент. *Юліян Шепарович* вр. секретар

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.